

OBSAH

I. MEZI DEMOKRACÍ A SOCIALISMEM (1945–1948) (L. Soldán)

Na prahu nové doby?	10
(Z kulturněpolitických zápasů před únorem 1948)	
Poezie po květnu 1945	15
<i>Verše radosti i žalu, návraty</i>	15
<i>Vězeňská poezie, básně z koncentračních táborů</i>	18
<i>Nové básnické generace – skupinové diferenciace</i>	19
Kontinuita české poezie	23
Základní směry a tendence poválečné prózy	29
Drama a divadlo v letech 1945–1948 (B. Hoffmann)	34

II. OD ÚNORA 1948 DO KRITIKY KULTU OSOBNOSTI (1948–1956) (J. Urbanec – L. Soldán)

Básníci příšící „pro lid“	42
Autoři širšího žánrového rozpětí	42
Budovatelská próza	46
Snahy o tematickou rozrůzněnost prózy	47
Literatura „v podzemí“	51
První a druhá vlna exilové tvorby	51
Drama a divadlo v letech 1948–1956 (B. Hoffmann)	55

III. CESTA K SOCIALISMU S LIDSKOU TVÁŘÍ? (1956–1969) (M. Píšková – L. Soldán)

Od poezie všedního dne k svobodné básnické tvorbě	66
<i>Casopis Květen – dílna a inspirace</i>	67
<i>Spektrum osobnosti, směrů a skupin; autoři stojící osamoceně</i>	68
Proměny prózy sedmdesátých let	73
<i>Nová vlna literatury s okupační tematikou</i>	73
<i>Společenskokritická problematika, psychologická próza</i>	78
<i>Náměty z historie</i>	80
<i>Literatura faktu, sci-fi</i>	84
<i>Venkov v literatuře, přírodní próza</i>	86
<i>Humor a satira</i>	88
<i>Dva malé spisovatelské portréty (B. Hrabal a V. Páral)</i>	89
Demokratizační a liberalistické směřování kritiky	92
Drama a divadlo v letech 1956–1969 (B. Hoffmann)	96

IV. DVACETILETÍ „NORMALIZACE“ (1970–1989) (J. Urbanec – L. Soldán)

Režimní básníci i další autoři	115
Oficiálně publikující prozaci	119
Disidenti a samizdat	123
Literatura v exilu	124
Náznaky uvolnění v osmdesátých letech	130
Drama a divadlo v letech 1970–1989 (B. Hoffmann)	

V. LITERÁRNÍ DĚNÍ PO LISTOPADU 1989 (L. Soldán)

Na nových cestách	148
Hledání tvaru románu (a prózy)	150
Široký proud poezie	154
<i>Básníci katolické orientace</i>	157
<i>Návraty i vstupy</i>	161
<i>Několik nových jmen</i>	164
Drama a divadlo po listopadu 1989 (B. Hoffmann)	167

VI. LITERATURA PRO DĚTI A MLÁDEŽ PO ROCE 1945 (N. Sieglová) 172

VII. SLOVENSKÁ LITERATURA V LETECH 1945–1996 (E. Charous)

Rámec obrazu	178
Oáza svobody (1945–1948)	179
V osidlech schematismu (padesátá léta)	181
Červánky volnosti (šedesátá léta)	184
Normalizace s lidskou tváří (sedmdesátá a osmdesátá léta)	186
Proti proudu (literární disent a exil)	189
Bez vrchnosti a bez sametu (1989–1996)	191

VIII. SVĚTOVÁ LITERATURA V DRUHÉ POLOVINĚ 20. STOLETÍ (B. Hoffmann)

Literární zobrazení války a jejích důsledků	196
<i>Osvětim aneb Téma masového vyhlazování tzv. méněcenných ras</i>	197
Hirošima aneb Apokalypsa atomového věku	199
Válka v dokumentární a umělecké literatuře	201
Existencialismus ve francouzské a řecké literatuře	214
Neorealismus a existentialismus v italské literatuře a kinematografii	222
„Rozhněvaní mladí muži“ v anglické literatuře.	
Žánr univerzitního a nového „proletářského“ románu	227
Poválečné drama americké a evropské.	
Divadlo ve známení absurdity a groteskná	232
Francouzský nový román	245
Beat generation v americké literatuře	251
Poezie zpívána, recitovaná a experimentální	258
Literatura doby postmoderní	266
Několik odvážných mužů a žen na létající hrazdě literatury	277

Foto Bohumil Marčák (str. 26, 40, 87, 94, 156, 157, 160), Moravské zemské muzeum v Brně (19, 20, 24, 32, 48, 78, 85, 141, 145, 152, 159, 162), Emil Charous (194) a archív.